

# Laboratori i ADN-së, pak gjasa për t'u siguruar

Një laborator i ADN-së me peshë shumë më të madhe se **vlera reale e tij**, prolongohet në mënyrë të vazhdueshme nga institucionet

Afrërdita Uka

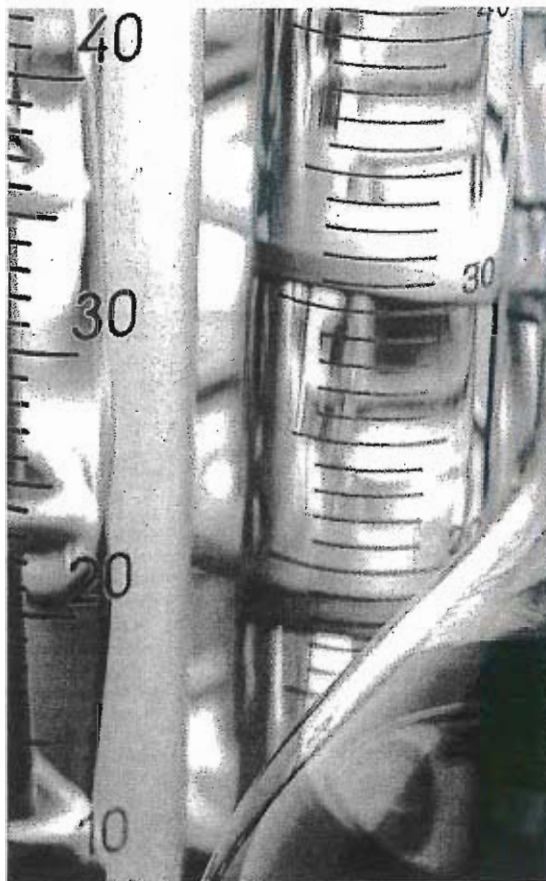
**PRISHTINË** → Identifikimi i mbetjeve mortore të mijëra personave të zhdukur si pasojë e luftës në Kosovë, ka vite që është duke u bërë nëpërmes metodës më të sigurt shkencore asaj të ADN-së. Testin e ADN-së, si metodë që vazhdon të aplikohet për zbardhjen e identitetit të të zhdukurve vazhdon ta kryejë Komisioni Ndërkombëtar për Persona të Zhdukur (ICMP) pa kurrfarë kompensimi.

Sado që është thënë shpesh se kjo metodë përveç që është shumë e kushtueshme kërkon edhe ekspertë përkatës, të cilët i mungojnë Kosovës, në rastet ngecjesh të procesit apo mungesës së rezultateve të prishme nuk kanë munguar edhe kritikant ndaj ICMP-së.

Zërat që kanë kërkuar më shumë rezultate dhe efikasitet janë shtuar sidomos pasi në morgun e Zyrës për të Zhdukur dhe Mjekësi Ligjore në Prishtinë, janë afro 400 mbetje mortore të paidentifikuara.

Pas presioneve dhe protestave të ndryshme të familjarëve të të zhdukurve, ka qenë vetë ministria e Drejtësisë ajo që ka paralajmëruar se do të shqyrtojnë mundësinë e sigurimit të një laboratorit të ADN-së. Ministria, Nekibe Kelmendi e vetëdijshme për rëndësinë që ka një laborator i ADN-së jo vetëm për çështjen e personave të zhdukur, por edhe për mbarëvajtjen e punës së gjykatave dhe për një shtet të ri si Kosova, thotë se duhet të bëjmë një laborator më të mirin në regjion.

"Posa ta sigurojmë atë praktikisht duhet t'i drejtohem Qeverisë, që të na lejojë të marrim staf të ri", ka thënë ajo. Kelmendi thotë se tanimë janë bërë



parallogaritë për këtë laborator, që mund të kushtojë 1 milion e 200 mijë euro. Këto mjete, ajo thotë se është zotuar se do t'i sigurojë zëvendëskryeministri Ramë Manaj, por tani kjo çështje është heshtur. Madje, sipas saj, çështja e laboratorit të ADN-së mbetet një nga prioritetet e MD-së për vitin e ardhshëm.

Nga ana tjetër, sado që

kthehen për të kontribuar në Kosovë. Një prej tyre është edhe dr. Rifat Morina, i cili ka magjistruar për bllokimi molekularë në Lubjanë, ndërsa ka doktoruar për gjenetikë molekulare në Gjermani. Ndonëse vazhdimisht ka pasur një punë të rregullt kërkimore shkencore, që i është paguar mirë ai ka shprehur gatishmëri që me gjithë mirëqenien ekonomike, që ka siguruar atje të braktisë të gjitha për t'u kthyer në Kosovë që të japë kontributin e tij, sidomos në çështjen e personave të zhdu-

**Kelmendi thotë se tanimë janë bërë parallogaritë për këtë laborator, që mund të kushtojë 1 milion e 200 mijë euro.**

kur. Këtë ai e konsideron jo vetëm si obligim profesional, por edhe si obligim familjar e patriotik në shenjë nderimi e respekti për axhën e tij të zhdukur.

Me të ardhur në Kosovë, ku është ftuar nga dekani i Fakultetit të Mjekësisë në bashkëpunim me WUS-in për të mbajtur një cikël ligjëratarsh për gjenetikë molekulare, ka pasur shumë oferta për punë nga institucione shëndetësore private. Por, edhe sikur t'i ofrohej të punonte në laboratorin e mjekësisë ligjore në Policinë e Kosovës, ku ka punuar për një kohë të shkurtër pas lufte, ai thotë se sërish do të zgjidhte që kontributin e tij ta jap për çështjen e të zhdukurve.

Ai është i bindur se sikur të ishte instaluar laboratorit i ADN-së në vitin 2000, deri tani do të kishim kuadro të trajnuara, do të ishte zgjidhur problemi i të pagjeturve dhe këto analiza do të bëheshin për një çmim 70 për qind më të lirë.